

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 306/2016-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. JUDr. Zoltánom Perhácshom, PhD., Tichá 45, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v trestnom konaní ako celku vedenom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, sekciou kontroly a inšpekčnej služby, úradom inšpekčnej služby, odborom inšpekčnej služby východ (pôvodne 4. inšpekčné oddelenie) Bratislava pod ČVS: SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne pod ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008), Okresnou prokuratúrou Trebišov pod sp. zn. 1 Pv 62/12 a Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 1 T 42/2014 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v trestnom konaní ako celku vedenom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky,

sekciov kontrolv a inšpekčnej služby, úradom inšpekčnej služby, odborom inšpekčnej služby východ (pôvodne 4. inšpekčné oddelenie) Bratislava pod ČVS: SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne pod ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008), Okresnou prokuratúrou Trebišov pod sp. zn. 1 Pv 62/12 a Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 1 T 42/2014 porušené boli.

2. Okresnému súdu Trebišov prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. 1 T 42/2014 konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € (slovom štyritisíc eur), ktoré sú Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia kontrolv a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby východ (pôvodne 4. inšpekčné oddelenie) Bratislava v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur) a Okresná prokuratúra Trebišov v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur) povinní vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva trovy právneho zastúpenia v sume 448,02 € (slovom štyristoštyridsaťosem eur a dva centy), ktoré sú Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia kontrolv a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby východ (pôvodne 4. inšpekčné oddelenie) Bratislava v sume 149,34 € (slovom stoštyridsaťdeväť eur a tridsaťštyri centov), Okresná prokuratúra Trebišov v sume 149,34 € (slovom stoštyridsaťdeväť eur a tridsaťštyri centov) a Okresný súd Trebišov v sume 149,34 € (slovom stoštyridsaťdeväť eur a tridsaťštyri centov) povinní vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu Mgr. JUDr. Zoltána Perhácsha, PhD., Tichá 45, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. februára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v trestnom konaní ako celku vedenom Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, sekciou kontroly a inšpekčnej služby, úradom inšpekčnej služby, odborom inšpekčnej služby východ (pôvodne 4. inšpekčné oddelenie) Bratislava (ďalej len „ministerstvo vnútra“) pod ČVS: SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne pod ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008), Okresnou prokuratúrou Trebišov (ďalej len „okresná prokuratúra“) pod sp. zn. 1 Pv 62/12 a Okresným súdom Trebišov ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1 T 42/2014.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

„... v trestnom konaní ako celku došlo k neúnosným prietahom. V čase podania tejto sťažnosti sa moja trestná vec nachádza na Okresnom súde Trebišov, sp. zn. 1 T 42/2014... v označenom trestnom konaní som obžalovaný. ... dĺžka trestného konania ako celku od momentu vznesenia obvinenia (08. 12. 2008), toho času vedeného na Okresnom súde Trebišov, sp. zn. 1 T 42/2014 6 rokov a 2 mesiace (celkovo 74 mesiacov do dátumu spracovania tejto sťažnosti) nie je ničím ospravedlniteľná. ... predseda Okresného súdu Trebišov v namietanej trestnej veci len pred niekoľkými dňami skonštatoval, že k prietahom nedošlo, nepovažoval by som za spravodlivé, ak by Ústavný súd Slovenskej republiky neprijal moju sťažnosť len z dôvodu, že som osobne nenamietal neúnosne dlhú dobu trestného konania... ani obvinený [REDAKOVANÉ] ani obvinený [REDAKOVANÉ], ktorí viackrát, naposledy pred niekoľkými dňami, osobne namietali dĺžku trestného konania, pričom neuspeli, zastávam názor, že nemožno odo mňa požadovať iba formalistické podania na prietahy v trestnom konaní, ktoré by mali predchádzať konaniu pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Navyše, podľa stabilnej štrasburskej judikatúry sťažnosť na prietahy u predsedu súdu sa nepovažuje za účinný opravný prostriedok a preto sa touto sťažnosťou priamo obraciam na Ústavný súd Slovenskej republiky.

K chronologickému prehľadu vykonaných úkonov v prebiehajúcom trestnom konaní ako celku môžem uviesť iba to, že počas tejto neúnosnej doby trvania trestného konania vo vzťahu k mojej osobe od momentu vznesenia obvinenia, od 08. 12. 2008 až do dátumu podania tejto sťažnosti neboli vykonané žiadne právne relevantné procesné úkony, ktoré by smerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa nachádzam v ničím neospravedlnej dlhej dobe trvania trestného konania. A preto nepovažujem za potrebné len formálne (formalistický) vymenovať úkony, síce vykonané v trestnom konaní, avšak ktoré nesmerovali k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa nachádzam a navyše sa nevzťahovali ani na moju osobu.

Vo vzťahu k mojej osobe je nevyvrátiteľné, že uznesenie o vznesení obvinenia ako i obžaloba prokurátora sú založené výlučne na jedinom dôkaze z použitia informačno-technických prostriedkov, ktorého nezákonnosť je namietaná od samotného začiatku trestného konania, avšak márne. Inými slovami, vo vzťahu k môjmu údajnému konaniu, kladenému mi za vinu, neexistuje žiadny svedok. Preto ani v priebehu trestného konania nebol a ani nemohol byť vypočutý žiadny svedok, ktorý by uvádzal akékoľvek skutočnosti k môjmu údajnému skutku, kladenému mi za vinu. Pre spresnenie uvádzam, že vyšetrovateľ PZ počas prípravného konania síce vypočul niektoré osoby v procesnom postavení svedka, napríklad mojich nadriadených alebo colníkov právneho oddelenia Colného úradu [REDACTED] avšak títo neboli vypočutí ku skutku kladenému mi za vinu...

Ak by sa príslušné štátne orgány Slovenskej republiky (orgány ochrany práva) už viac ako 6 rokov a 6 mesiacov vedome nevyhýbali preskúmaniu zákonnosti namietaných rozhodnutí o tajnom sledovaní, ale naopak, venovali by sa tejto námietke primárne, behom niekoľkých sekúnd, maximálne do 1 minúty by zistili, že nie som adresátom namietaných rozhodnutí sudcu, že vo vzťahu k mojej osobe nie je žiadne odôvodnenie, že rozhodnutia neobsahujú ani titul, meno a priezvisko sudcu a že sú opatrené iba nečitateľným podpisom (parafou), teda že sú nezákonné. To, že sa štátne orgány Slovenskej republiky vyhýbajú primárnej a zákonnej povinnosti preskúmať zákonnosť napadnutých príkazov (rozhodnutí) sudcu o tajnom sledovaní je jedinou ťažiskovou príčinou neúmerného doby trvania trestného konania (6 rokov a 2 mesiacov od momentu vznesenia obvinenia).

Bez významu nie je ani fakt, že účinnej obhajobe mi bráni aj skutočnosť, že namietané rozhodnutia sudcu sú už viac ako 6 rokov a 6 mesiacov (od momentu tajného

sledovania mojej osoby na základe dvoch príkazov sudcu, ktoré síce boli vydané na základe zákona nie však v súlade s ním) bezdôvodne označené stupňom utajenia Vyhradené... v dôsledku dlhotrvajúceho trestného konania sa dlhodobo (trvalo) nachádzam v stave právnej neistoty a v ťažkej životnej situácii. Žiadam o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 20 000 € a to i z dôvodu, že počas tejto neúnosnej doby trestného konania príslušné štátne orgány Slovenskej republiky aj po uplynutí 6 rokov 6 mesiacov od tajného sledovania mojej osoby sa vyhýbajú preskúmaniu zákonnosti príkazov sudcu na tajné sledovanie, pričom skúmanie zákonnosti vydaných príkazov mala byť základnou a primárnou otázkou.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v trestnom konaní ako celku toho času vedenom na Okresnom súde Trebišov... sp. zn. 1 T 42/2014, porušené bolo.

Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v trestnom konaní ako celku pred orgánmi verejnej moci Slovenskej republiky, na odbore inšpekčnej služby východ úradu inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vedenom pod sp. zn. ČVS: SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne pod s. zn. ČVS:SKIS-130/IS-4-V-2008), na Okresnej prokuratúre Trebišov vedenom pod sp. zn. 1 Pv 62/12 a na Okresnom súde v Trebišove vedenom pod sp. zn. 1 T 42/2014, porušené bolo.

Okresnému súdu Trebišov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 42/2014 sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

[REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 €..., ktoré sú povinné odbor inšpekčnej služby východ úradu inšpekčnej služby sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresná prokuratúra

Trebišov a Okresný súd Trebišov spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] náhradu trov právneho zastúpenia, ktorá je splatná do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa...“

Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 306/2016-17 z 11. mája 2016 prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

Na základe výzvy ústavného súdu ministerstvo vnútra zaslalo svoje stanovisko č. SKIS-OO-2016/001395-004 zo 14. júna 2016 doručené ústavnému súdu 21. júna 2016, v ktorom okrem iného uviedlo:

„...v trestnej veci, v ktorej bol obvinený [REDAKOVANÉ], bolo podľa § 199/1, 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie dňa 09. 09. 2008 pod ČVS:SKIS-130/IS-4-V-2008.

Následne v období od 25. 11. 2008 do 08. 12. 2008 bolo vyšetrovateľom špecializovaného tímu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, zriadeného pri sekcii kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, podľa § 206/1 Trestného poriadku vznesené obvinenie 28 colníkom, 1 príslušníkovi Policajného zboru pre trestné činy prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, zločin podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona a 4 civilným osobám pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

V priebehu vyšetrovania bolo vykonaných cca 90 výsluchov obvinených, 60 výsluchov svedkov, boli zabezpečené listinné podklady a potrebné expertízne vyjadrenia.

Dňa 04. 02. 2009 bolo uznesením podľa § 21/1 Trestného poriadku konanie vo veci obv. [REDAKOVANÉ] a spol. (6 spoluobvinených) vylúčené na samostatné konanie a konanie bolo ďalej vykonávané pod sp. zn. ČVS:SKIS-49/IS-4-V-2009. Dňa 11. 10. 2010 bolo vyšetrovanie ukončené s návrhom na podanie obžaloby, ktorá bola podaná na Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Predmetný vyšetrovací spis bol z Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky odstúpený na ďalšie konanie na Okresnú prokuratúru Trebišov, kde bola dňa 10. 02. 2012 podaná obžaloba na Okresný súd Trebišov.

Dňa 26. 04. 2012 sudca Okresného súdu Trebišov uznesením podľa § 244/1 h) Trestného poriadku neprijal obžalobu v danej veci a vrátil vec prokurátorovi. Ten voči tomuto rozhodnutiu podal sťažnosť, ktorú dňa 31. 12. 2012 Krajský súd Košice zamietol.

Následne prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov dňa 10. 04. 2013 vrátil vyšetrovací spis na ďalšie konanie na sekcii kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Dňa 14. 08. 2014 bolo vyšetrovanie v danej veci opätovne ukončené s návrhom na podanie obžaloby a zaslané na Okresnú prokuratúru Trebišov.

Ohľadne prieťahov v konaní možno uviesť, že v predmetnej veci boli jednotlivé úkony vykonávané priebežne. Prieťahy v dĺžke konania neboli zavinené nečinnosťou vyšetrovateľa, avšak k tomuto je oprávnený sa vyjadriť jedine dozorujúci prokurátor, ktorému zo zákona prináleží vykonávať dozor v trestnom konaní. V danej veci dozorujúci prokurátor nevytkol vyšetrovateľovi žiadne prieťahy v konaní.“

Na základe výzvy ústavného súdu okresná prokuratúra zaslala svoje stanovisko podaním č. k. 1 Pv 62/12/8811-143 zo 6. júna 2016 doručeným ústavnému súdu 9. júna 2016, v ktorom okrem iného uviedla:

„V predmetnej trestnej veci som v prípravnom konaní vedenom na Ministerstve vnútra SR, Sekcii kontroly a inšpekčnej služby, Odbor inšpekčnej služby Východ v konaní vedenom pod sp. zn. SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne sp. zn. SKIS-130/IS-4-V-2008), nezistil žiadne prieťahy v konaní zo strany vyšetrovateľa, príp. dozorového orgánu, t. j. Okresnej prokuratúry Trebišov, príp. Generálnej prokuratúry SR. Úradu špeciálnej prokuratúry Bratislava, ktorá vo veci pôvodne vykonávala dozor v prípravnom konaní. Do podania obžaloby na Okresný súd Trebišov boli zo strany vyšetrovateľa riadne a včas vykonávané úkony prípravného konania, ktoré však vzhľadom na závažnosť trestnej veci a množstvo nevyhnutných úkonov vyžadovali určitý čas. Skutočnosti uvádzané sťažovateľom považujem za subjektívne a účelové, nakoľko v danej veci doposiaľ nebolo súdom právoplatne rozhodnuté.

Nakoľko prokurátor je v konaní na súde po podaní obžaloby procesnou stranou, neprináleží mi hodnotiť postup a dĺžku konania Okresného súdu Trebišov po podaní obžaloby.“

Predseda okresného súdu reagoval na výzvu ústavného súdu podaním sp. zn. 1 SprV/354/2016 zo 14. júna 2016 doručeným ústavnému súdu 20. júna 2016, v ktorom okrem iného uviedol:

„Vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. I. ÚS 306/2016, pre namietame porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v trestnom konaní, po preštudovaní trestného spisu Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 1 T/42/2014, som nezistil žiadne pochybenia zákonného sudcu, ktoré by mali za následok porušenie vyššie uvedených práv sťažovateľa.

Okresný súd Trebišov už uznesením sp. zn. 3 T/26/2012 zo dňa 26. 4. 2012 odmietol obžalobu a vrátil vec prokurátorovi.

Po došetrení veci a po podaní obžaloby, súd opätovne postupoval podľa § 244 ods. 1 písm. h/ Tr. poriadku, avšak odvolací súd dňa 21. 12. 2015 napadnuté uznesenie zrušil a uložil okresnému súdu, aby vo veci konal a rozhodol.

Toto uznesenie Krajského súdu Košice bolo doručené na tunajší súd dňa 24.2.2016.

V dôsledku odchodu zákonného sudcu [REDAKOVANÉ] do dôchodku (1. 7. 2015), bola dňa 10. 2. 2016 táto vec pridelená rozvrhom práce Okresného súdu Trebišov na rok 2016, sudcovi [REDAKOVANÉ]. Podľa písomného vyjadrenia [REDAKOVANÉ], predmetný spis naštuduje do konca júna 2016 a následne vytýči termín hlavného pojednávania.“

Právny zástupca sťažovateľa zaujal svoje stanovisko k vyjadreniam ministerstva vnútra, okresnej prokuratúry a okresného súdu podaním z 30. júna 2016 doručeným ústavnému súdu 4. júla 2016, v ktorom zotrval na podanej sťažnosti.

Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v trestnom konaní ako celku postupom ministerstva vnútra v konaní vedenom pod ČVS: SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne pod ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008), postupom okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 62/12 a postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 42/2014.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza

osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Aj podľa judikatúry EŠLP má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok EŠLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. 6. 1968).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa oprel o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre EŠLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, musí posudzovať prísnejšie (II. ÚS 32/03).

Pri posudzovaní otázky, či v konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

Pokiaľ ide o prvé kritérium, ktoré ústavný súd zohľadňuje pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd konštatoval, že konanie predstavuje z právneho

hľadiska trestnú vec tvoriacu štandardnú a stabilnú súčasť rozhodovacej činnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdov, preto ju nemožno považovať za právne zložitú. Vzhľadom na uvedené táto okolnosť vzhľadom na priebeh konania a dosiaľ dosiahnuté výsledky nemôže odôvodňovať doterajšiu dĺžku trvania trestného konania. Napokon predseda okresného súdu a ani okresný prokurátor vo svojom vyjadrení nenamietali, že by v danom prípade išlo o mimoriadne zložitú trestnú vec.

Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, ústavný súd nezistil, že by sťažovateľ svojím správaním prispel k namietanej dĺžke trestného konania.

Napokon ústavný súd posudzoval aj postup ministerstva vnútra, okresnej prokuratúry a okresného súdu v doterajšom priebehu konania. Z vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 1 T 42/2014 ústavný súd zistil, že trestné stíhanie sťažovateľa začalo vznesením obvinenia uznesením ministerstva vnútra ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008 z 8. decembra 2008. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku trestného stíhania sťažovateľa ústavný súd nepovažoval za potrebné podrobne skúmať postup orgánov činných v trestnom konaní a okresného súdu, pretože aj skutkovo či právne náročnejšia trestná veci musí byť po takej dlhej dobe právoplatne skončená, ináč dochádza k porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Trestné stíhanie sťažovateľa nielenže do dnešného dňa nebolo ukončené, ale ani po takmer ôsmich rokoch nebol ani len nariadený termín hlavného pojednávania na okresnom súde, čo považuje ústavný súd z ústavnoprávneho hľadiska za neakceptovateľné a ničím neospravedliteľné.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že neprimeranou dĺžkou konania v trestnom konaní ako celku vedenom ministerstvom vnútra pod ČVS: SKIS-49/IS-4-V-2009 (pôvodne pod ČVS: SKIS-130/IS-4-V-2008), okresnou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Pv 62/12 a okresným súdom pod sp. zn. 1 T 42/2014 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Keďže namietané konanie nebolo ku dňu vydania tohto nálezu ešte právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 42/2014 konal bez zbytočných priet'ahov.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Keďže príkaz, aby okresný súd v namietanom konaní konal bez zbytočných priet'ahov v konaní, ústavný súd nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu za dostatočný na to, aby sa dosiahla spravodlivá a účinná ochrana práv sťažovateľa, dospel k názoru, že treba rozhodnúť aj o žiadosti priznať mu primerané finančné zadosťučinenie. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 €, ktoré odôvodnil tým, že sa dlhodobo (trvalo) nachádza v stave právnej neistoty a v ťažkej životnej situácii. Podaním doručeným ústavnému súdu 13. júna 2016 sťažovateľ žiadal

o priznanie primeraného zadosťučinenia vo výške 4 500 € až 5 200 € s poukazom na návrh Slovenskej republiky doručený ESLP vo veci sťažnosti spoluobvinených sťažovateľa.

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Zohľadňujúc doterajšiu dĺžku namietaného konania, mieru zložitosti veci, ako aj správanie sťažovateľa ako účastníka konania a ďalšie okolnosti predmetného konania ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 4 000 € sťažovateľovi primerané konkrétnym okolnostiam prípadu. K úhrade primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd zaviazal rovnakou sumou ministerstvo vnútra a okresnú prokuratúru. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že neprimeraná dĺžka konania bola vo veci sťažovateľa zapríčinená v rozhodujúcej miere postupom ministerstva vnútra a okresnej prokuratúry, keď obžaloba obsahujúca po formálnej a vecnej stránke všetky zákonom predpísané náležitosti, ktorá by mohla byť podkladom na prerokovanie veci pred okresným súdom na hlavnom pojednávaní, bola okresnému súdu doručená 8. októbra 2014, teda takmer 6 rokov od vznesenia obvinenia.

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2015 je 139,83 € a hodnota režijného paušálu je 8,39 €. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2015 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti ústavnému súdu) a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 (vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) v celkovej sume 448,02 €.

Trovy konania sú ministerstvo vnútra, okresná prokuratúra a okresný súd povinné uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2016